

Szerkesztőség és kiadó-

hivatal:

Szegedi-utca 1. szám.

Telefonszám 162.

Megjelenik
kötött kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Szózat a nemzethez.

A Magyar Nemzeti Tanács proklamációja.

A ma este megalakult magyar nemzeti tanács Magyarország népéhez proklamációt intézett, amely így szól:

Magyarország népéhez!

Az abszolutizmus, az osztályuralom és a nemzetiségi elnyomás átkos politikája végveszélybe sodorta Magyarországot. A vakmerő könnyelműséggel és öntelt rövidlátással felidézett háború nemzetünk legjavát céltalanul a vágóhídra vitte és letörölte az ország népeinek legértékesebb szellemi és anyagi erőforrásait. E rettenetes helyzetben vezérek és irányítók nélkül áll a magyar nemzet az előnyomuló ellenség és a már már bizalmukat vesztett nemzetiségeink kettős frontja között. Ily körülmények között alakított pártok, mint az ország valóban demokratikus erőforrásainak egyedüli külpolitikai szervezete, súlyos erkölcsi felelősségünk teljes tudatában

elhatároztuk, hogy megalakítjuk a Magyar Nemzeti Tanácsot.

Központi szerve kíván ez lenni minden olyan mozgalomnak és törekvésnek, amely Magyarország megmentésére és korszerű újjászervezésére irányul. Ezen országmentő céljaink elérésére a Magyar Nemzeti Tanács minden párt, osztály, vallás, nyelvi és feji szempontot félretéve számít minden polgártársunk közreműködésére. A Magyar Nemzeti Tanács a következő pontokba foglalja össze a legsürgősebb feladatokat, amelyek nélkül el sem tudja képzelni az ország megmentését és a jobb jövő előkészítését.

1. A mai korrupt parlament és kormányrendszer haladéktalanul eltávolítandó.

2. Késedelem nélküli biztosítandó Magyarország teljes függetlensége, úgy külpolitikai, mint gazdasági és katonai vonatkozásban. A magyarországi seregek a külföldről visszahívandók és a külföldiek innen visszarendelendők.

3. Az immár teljesen reménytelen háborúnak azonnal véget kell vetni és a megköthető békénél egyedül Magyarország érdekeit szabad figyelembe venni a német szövetség felbontásával.

4. A képviselőház azonnali felosztása, az új választások kiírása, haladéktalanul törvénybe iktatandó teljesen az általános, egyenlő, tit-

kos és nőkre is kiterjesztendő választójogi rendszer.

5. A népek önrendelkezési jogát késedelem nélkül biztosítani kell országunk nem magyar ajkú népei számára a wilsoni elvek értelmében attól a reménytől áthatva, hogy Magyarország területi integritását ezek az elvek nemcsak nem veszélyeztetik, de biztosabb alapokra helyezik. A nemzetiségek kulturális és helyhatósági önkormányzata a lehető legmesszebbmenőleg kiépítendő. Az ország az egyenrangú népek testvéri szövetségéé alakulna át, mert közös gazdasági és földrajzi összetartozás, nem pedig nemzeti féltékenység az, ami miatt fentartani kívánjuk az ország területi integritását.

6. Biztosítani kell az egyesülési, gyülekezési szabadságot. A cenzurát el kell törölni.

7. Általános amnesztia minden politikai bűntett miatt elítéltek. A folyamatban levő politikai perek beszüntetendők.

8. Megfelelő rendszabályokkal gondoskodni a fenyegető inség elhárításáról.

9. Nagyszabású, a népet földhözjuttató birtok- és szociálpolitikai reformok.

10. El kell ismerni az ujonnan létrejött ukrán, lengyel, cseh, délszláv és osztrák-német nemzeti államokat és meg kell őket győznünk arról, hogy a független és demokratikus Magyarország nemcsak nem ellenzi jogos életigényeik kielégítését, de kész velük minél bensőbb gazdasági és politikai szövetségre lépni, attól a meggyőződéstől vezelve, hogy ezen államok is respektálni fogják a mi nem kevésbé jogos nemzeti érdekeinket.

11. A művelt külföld előtt kellő megvilágításba helyeztessenek a magyar demokrácia igazi céljai és ki-domborítottassák az a teljes érdeksolidaritás, amely a magyar népet a nem magyar testvér népekhez fűzi.

12. Az általános békekongresszusra Magyarország képviselőivel olyan férfiak küldendők ki, akik fentartás nélkül barátai a leszerelésnek, a kötelező békebírósnak, a nemzetek ligájának. A háború és a béke kérdéséről a népképviselő dönt.

Ezen égetően sürgős feladatok megoldásán kíván dolgozni a Magyar Nemzeti Tanács és ebben a

munkájában csatlakezésre hív fel mindenkit, aki becsületesen akarja az azonnali magyar békét, a demokráciát, a nemzetiségek egyenjogosítását, a nemzetek szövetségét, a föld felszabadítását, a dolgozó népet erősítő fokozó modern szociális politikát.

Felhívja proklamáció az egyesületeket, szervezeteket, hogy jelentsék be küldötteiket.

Reméljük, hogy az ország más anyanyelvű népei is megbizottaik útján ezen a közös alapon velünk együtt fognak dolgozni az új Magyarország kivívásáért. Arról is meg vagyunk győződve, hogy ezt a Magyarországot megmentő és a népet felszabadító programunkat

a magyar katonaság is egész erejével támogatni fogja.

Végül felhívja az összes külföldi népeket és kormányokat, hogy minden Magyarországot érintő ügyben a mai kormányhatalom helyett, amely immár teljesen elveszített minden összefüggést a dolgozó magyarsággal, a Magyar Nemzeti Tanácsal keressenek közvetlen kapcsolatot, mint amely egyedül hivatott a magyar nemzet nevében beszélni és cselekedni.

Annak jeléül, hogy a fenti követeléseinket az egész ország helyesli és támogatja, 27 én, vasárnap délután három órakor az országház előtti téren gyűlést tartunk. A függetlenségi és 48-as Károlyi párt. A magyarországi szociáldemokrata párt, az Országos Radikális párt.

A német császár, Hindenburg és Ludendorff lemondása küszöbön

Bécsből jelentik: A „Lokalanzeiger“ szerint a szűkebb hadikabinett tegnapi ülésén, amelyen a császár, a császáron kívül Hindenburg és Ludendorff is jelen voltak, fontos katonai kérdésekben döntöttek. Az új rendszer szellemével megegyezik, hogy az alkotmányreformmal kapcsolatos változásoknak Hindenburg és Ludendorff személyére is ki kell terjedniük. Valószínűleg le kell mondaniuk eddig viselt szerepeikről. Bizonyítja ezt a német nagy vezérkar mai jelentése is, amelyről elmaradt Ludendorff neve, helyette a következő aláírás olvasható: a harcban álló seregek vezérkari főnöke.

A „Fremdenblatt“ szerint a császár már nem legfőbb hadúr. Vezénylő hatalma a legnagyobb változások után már nincs, ugyanolyan szerepet fog betölteni a német kormányzatban, mint az angol király.

Berlinben a budapesti eredményekről az a hivatalos felfogás, hogy a magyarországi események — átalakulások, amelyek igen mélyre hatóak és az ottani politikai viszonyokra erős hatással lesznek, nem állnak meg az osztrák és a német határoknál. Félni kell attól, hogy a határokon átesapnak ezek a radikális események.

A politikai válság.

Fontos kihallgatások a királynál. Még nincs döntés.

A magyar politikai helyzet az esti órákban még semmiféle irányba döntő fordulatot nem öltött. Károlyi Mihály este 10 órakor még a királynál van kihallgatáson. Előkelő politikai körökben azt mondják, hogy vagy Hadik János az Apponyi-és Bizony-pártból alakított koncentrációs kormánnyal, vagy Károlyi Mihály a szocialistákkal és radikálisokkal jöhet.

Ma délelőtt Hadik János kihallgatása 1 órakor ért véget, miután ötnegyed óra hosszat tartózkodott a király dolgozószobájában. A ki-

hallgatás tájékoztató jellegű volt. Délután újból kihallgatásra ment. Előtte Bácsy István Budapest főpolgármestere jelent meg audiencián, aki visszatérve kísérleteket tett egy polgári kabinet összealkotására. Ez a kísérlete azonban nem járt kellő sikerrel. Délután kihallgatásra jelentkeztek még Apponyi Albert, Tóth János, Platty György, Zboray Aladár, Zlinszky István, Szabó István. A király ma este visszatér Bécsbe. Ha ma döntés nem lesz, hétfőn a kihallgatásokat folytatni fogják.

A „Magyarország“ udvari körökéből arról értesül, hogy a király fogadni kívánja dr. Kunffy Zsigmondot és Garami Ernőt, a szociáldemokrata-párt vezéreit. Arról még

nem történt intézkedés, hogy mikor jelennek meg a király előtt. Mint a kihallgatott férfiak névsorából látható, a király ugylátszik a két baloldali párt egyéneiből kívánja a dolgok élére állítani azt a csoportot, amelyikben biztosítékot lát arra nézve, hogy a mai nehéz helyzetből a kibontakozás sikeresen megtörténhessék.

Egy előkelő ellenzéki politikus a mai helyzetre azt a jellemző nyilatkozatot tette, hogy komoly jelöltnék Hadik Jánost tartja, de a király permanenciában tartja Károlyiékkel a szocialistákat.

A háboru hirei.

Hol vannak a szerbek?

A mai hivatalos jelentés közli: Csapatunk lépésről-lépésre hátrálva a kragujeváci állásokba vonultak vissza.

Antwerpen város német lakosságát a német hadvezetőség felszólította a város elhagyására.

Andrássy elfoglalta hivatalát.

Vélemények külügyminiszterségéről

Bécs. Andrássy Gyula külügyminiszter ma Bécsbe érkezett s átvette hivatala vezetését. Valószínűleg az osztrák politikai pártokkal még ma tárgyalásokat kezd, hogy megbeszélje velük Wilson elnöknek adandó válasz részleteit. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a válasz a legközelebbi napokban elmegy. A „Rotterdamsche Courant“ Andrássy Gyula külügyminiszteri kinevezésének különös jelentőséget tulajdonít. Szerinte ugyanis svájci utjának célja az volt, hogy előkészületeket tegyen az ántánt államférfiaival megindítandó béketergyalásokra. Hogy ezek az előkészületek mennyire haladtak elő, azt nem tudjuk, de bizonyos az, hogy Andrássynak különleges megbízásokat kellett terjesztenie, amelyek sikertelensége esetén nem lett volna valószínű, hogy a király külügyminiszternek kinevezte volna. — Budapestben egyébként ma is tartotta magát — politikai körökben — az a nézet, hogy *Andrássy Gyula néhány napon belül magyar külügyminiszter lesz.*

— Mindenkit érdekel, hogy a következő árukat hol szerezheti be: *Krep-papír, vegyes színben a legfinomabb réz ceruza-védő; erős katona-notesz; zsebhen hordható előjegyzési napló; erős, nagy papírpénz-tárca; „Gavallér“ cigaretta hüvely, vattával ellátva és „Gavallér“ cigaretta-papír; öngyújtóhoz tüzkő Kovács Sándor papírkereskedésében, Szegedi-utca 1. szám.*

A hagymáról....

A külföldi szállítások korlátozása. — A belföldi kereslet csökkenése. — Megszűnik a makói hagymakirendeltség.

E héten kevés mondanivalónk van a hagymáról. A hagymapiac forgalma a legteljesebb „háborus“ képet mutatja. A spekulánsok és a termelők egymásra licitálnak. Mind-egyik szabadulni szeretne az árutól, ami pedig most meglehetősen nehéz, mert

a külföldi szállítások igen jelentékeny csökkenést mutatnak. Osztrák és német számlára egyáltalában nem veszik a hagymát, sőt amit vettek, azt is stornirozzák, azaz visszaeresztik az üzleteket. Mindennek oka a közlő béke s oka a nagy vagonhiány s egyes részeken a polgári forgalom teljes beszüntetése. A „Makói Független Ujság“ egyébként igen helyes ér-
zékkel már hetekkel ezelőtt figyelmeztette a makói hagymatermelőket s kereskedőket arra, hogy a hagymaforgalomban is beállott a kulmináló fokozat, azaz a tetőfok, amelyen túl már nincs áremelkedés.

Megirtuk, hogy a fák nem nőnek az égig, még kevésbé a hagyma-
árak. Információink mindenkor a leghitelesebb s legmegbízhatóbb forrásból származtak s így nem lebegett előttünk soha más, mint a hagymatermelők érdeke. Ez mondatra velünk, hogy a termelő ne üljön a hagymájára s főként ne spekuláljon. Aki hallgatott a mi írásainkra, annak nem volt oka megbánni azt, aki pedig elindult a spekulációs ösztönei után, az ám viselje most ennek összes következményeit.

A „Makói Független Ujság“ kötelességének tartja ezalkalomból is kijelenteni, hogy „a hagymáról“ írott cikkei mindenkor a legtárgyalagosabbak s semmi más érdekekre nincsen tekintettel, mint a makói termelőre s a tisztességes kereskedelemre. Örülünk, ha kedvező dolgot írhatunk. Örömmel állapítjuk meg, hogy nagyon is helyénvaló volt, mikor megirtuk, hogy ne adja senki olcsón a fokhagymáját, tény-

leg 2 hétről 2 hétre emelkedett az ára. De viszont kötelességet teljesítettünk akkor is, midőn előre jeleztük, hogy következnek a kedvezőtlenebb idők. Az igazságot ezentul is megmondjuk. A makói hagymatermelők bizalommal olvashatják „a hagymáról...“ írott cikkeinket, mert ezek mindenkor gondosan beszerzett információk igen alapos mérlegelése után íródnak.

A belföldi forgalom csökkenése.

Belföldön is igen csekély a kereslet a makói hagymával szemben. A rendkívül bő termés folytán a hazai nagy városok s ipari telepek, beszerzési csoportok már mind beszerzték szükségleteiket s ma már az ország összes városaiban a hagyma ugyanolyan árban kapható, mint Makón. Hiány nincs sehol. A belföldi vagonhiány is hozzájárul a szállítások csökkenéséhez s az általánosan csappanó kereslethez.

Megszűnik a makói hagymakirendeltség.

A haldokló Zöldségközpont első s leghelytelenebb ténykedése, hogy november hó 15-ikétől kezdve megszünteti a hagymakirendeltséget Makón. Olyan tökéletes intézkedés az is, mint a Zöldségközpont egyéb intézkedései. Ez volt az egyedüli szerv, amely közvetlenül érintkezett a makói felekkel. Ez a szerv volt az, amelyre az a nagy hivatás várt, hogy belőle sarjadjék ki az az intézmény, amelytől mi a hagymakereskedelem reformját s modernizálását vártuk. Ennek az intézménynek nem szabad megszűnnie, át kell formálni, ha másképp nem, hát városi hagymaforgalmi irodává, de ne úgy, hogy ott makói nyelven szólva „sinagore“ állások legyenek, hanem egy dolgozó hivatal, amelynek egy célja s hivatása legyen, Makó hagymatermelőinek védelme s hagymakereskedelmének irányítója.

Nemzetiségek készülődései.

Klofác, Kramarc, Habeman és Stanek cseh nemzetiségi képviselők megérkeztek Svájcba s folytatják útjukat Párisba. Ott a cseh-szlovák kormánnyal kezdenek nagyfontosságú tárgyalásokat. Rotterdami jelentés szerint Washingtonban megalakították a demokrata európai szövetséget, amelyben a lengyelek, románok, joguszlovák, olasz irredenták és cseh-szlovákok vesznek részt, akik érdekeik megvédésére egységes politikát terveznek. A szövetségbe meghívják a letteket, a finneket, az arabokat és a görögöket. Olasz

hivatalos oldalról a fegyverszüneti feltételekként azt kívánják, hogy Ausztria-Magyarország vonja vissza csapatait részben Trientből, részben Trient mögé, továbbá nyujtsanak garanciát Olaszországnak Adria tengeri uralmáról.

Bécsből jelentik: A lengyel kormánynak ausztria-magyarországi képviselője jegyzéket nyujtott át, melyben följánlja Ausztria-Magyarország részéről megszállott területeknek a lengyel közleg. hatóságok alá való bocsátását.

A megszálló csapatokat visszavonják, a lengyel nemzeti-
ségi tisztviselőket a lengyel nemzet rendelkezésére bocsátják. Ellenszolgáltatásként éllelmiszereket és szentet kérnek.

Makó és a spanyolnátha.

Terjed a járvány — az összes iskolák november hó 15-ig zárva maradnak. — A hatóság egyéb intézkedései.

Makón a spanyolnátha egyre jobban terjed. A betegség még mindig nem érte el a tetőfokát, sőt a halálozások száma folyton emelkedik. A duló járványra való tekintettel az alispán elrendelte, hogy *Makó összes tanintézelei, tehát a főgimnázium, polgári leányiskola, valamennyi állami és felekezeti elemi iskola s ovoida november hó 15-ig zárva tartassék s azokban a tanítás szüneteljen.*

A hatóság egyébként ilyes helyes s okos intézkedések segélyével igyekszik gátat vetni a járványnak. Az intézkedések a következők:

1. Nyilvános előadások nem tartandók,

2. Kávéházak, vendéglők, éttermek, korcsmák mindennap délután 6 órától 7 óráig bezárandók. Ezen idő alatt a kávéház stb. tulajdonosa köteles helyiségeit kiszellőztetni és alaposan tisztogatni,

Kötelesek a kávéosok, vendéglősök és korcsmárosok helyiségeikben úgy a vendégek, valamint a kiszolgáló személyzet részére kimosó edényt beállítani és megfelelő fertőtlenítő szerrel (erős lugos szappan vagy 1% es szublimát oldat, vagy lysoform) ellátni. A vendégek felhivandók, hogy különösen étkezés előtt megmosandók a kezek. A kiszolgáló személyzetek többszöri kézmosásra és sósvizzel való toroköblögetésre utasítandók,

3. megtiltom a főtéren való céltalan csoportosulás és különösen a vasárnap délutáni tömeges korzózást, nemkülönben eltiltom a halottas házaknál és temetéseknél való tömeges részvételt. Ezekben a helyeken csakis a legközelebbi hozzátartozók vehetnek részt.

4. Végül felhivom a háztulajdonosokat, hogy a járdákat és házuk környékét a legfokozottabb mértékben tisztán tartsák.

Fenti rendelkezések azonnal életbe lépnek és visszavonásig hatályban maradnak. A rendelkezések betartását ellenőrizni fogom s a kihágók ellen a törvény teljes szigorával fogok eljárni.

Dr. Begidsán s. k.
rkapitány.

Ha leszerelnek...

Először az öregeket bocsátják haza.

Bécsi lapok, valószínűen hivatalos katonai értesülés alapján, részletes cikkekben világosítják föl a közönséget arról, hogy milyen sorrendben fog végbemenni a leszerelés. E szerint a leszerelő parancs megjelenésekor először a legöregebb évfolyamokat bocsátják haza s elengedik a hadsereg mindama tagjait, akikre a gazdasági és ipari életben sürgős szükség van.

Hogy ezek közül is kik kerüljenek vissza legelőször a polgári foglalkozásba, azt egy ipari és kereskedelmi vállalkozókból és a munkásság képviselőiből

alakult bizottság fogja eldönteni s minden ilyen kérést ehhez a bizottsághoz kell majd intézni.

Ilyen kéréssel nem fordulhatnak ehhez a bizottsághoz: tényleges tiszték és tisztjelöltek; mind azok a legénységi állományú egyének, kik az 1917 december 31-től számított egy, illetve négy évi tényleges szolgálataknak még nem tettek eleget: a nem tényleges tiszték, tisztjelöltek és népfelkelők közül a következők születési évfolyamok: a lovasságnál és a lovas-tüzérségnél 1895, 1896 és 1897; a haditengerészeknél 1894, 1895, 1899 és 1897; valamennyi olyan tartalékos tiszt és tisztjelölt, kik az 1917 december 31-ével törvényesen előírt tényleges szolgálati kötelezettségnek még nem tett eleget: mindazok a tiszték, tisztjelöltek és legénységi állományú egyének, akik a hadseereg vagy a haditengerészet szolgálatában álló tenger, vagy folyamhajótársaságokhoz vannak beosztva; a hadiönkénteseket, bármelyik évfolyamhoz tartoznak is, haza lehet kérni.

A kérvények beadásának időpontját az illető bizottságok címével egyidőben fogják közzétenni. Természetesen csak azokról lehet ezó, kikre az első időben multhatatlan szükség van. Különös tekintettel lesznek azonkívül a tanárookra, a tanítókra s a felsőbb tanintézetek hallgatóira, a tengeri és folyamhajótársaságok személyzetére.

Fehérnemű gyűjtés eredménye Makón.

A magyar katonák részére folytatott fehérnemű gyűjtés tegnap igen szép eredménnyel fejeztetett be. Be kellett fejezni a gyűjtést, mert elfogytak a Budapestről küldött átvételi elismervények, másrészt pedig a Makóra vezényelt katonáknak be kellett vonulniok Szegedre, mert vezénylési idejük lejárt. Pedig a város külsőbb utcáin és a tanyákon még nem volt gyűjtés, pedig bizonyára még tetemesen szaporította volna a szép eredményt.

Amint előre látható volt, városunk lakossága önként, igen szívesen adományozott katonáink számára és az így összegyűjtött fehérnemű szerény számításal legálább 50—60000 korona értékre becsülhető. A fehérnemű erős ládákba csomagolva már el is szállítottatott a honvédelmi minisztériumba.

Általában a közönség igen áldozatkész volt, — különösen szépen adományoztak a következők: Dr. Meskó Sándor, özv. Singer Sámuelné, Dr. Kiss Pálné, özv. Kusz Ferencné, Regdon Géza, Ludányi Józsefné, Kiss Károlyné temetk. vállalkozó. Urbán István, özv. Gombó Miksáné, Löwenbach Bene-

dek, Schwartz Lajos, Földess Sándorné, Abelesz Sámuel, Leipnik Sándorné stb. stb., akiknek, valamint általában az összes adakozóknak köszönetét fejezi ki a bizottság.

A gyűjtő katonák a hatóság részéről a legmelegebb támogatásban részesültek, amiért különösen Dr. Begidsán Emil rendőrkapitánynak és Pákh Kálmán gazd. tanácsnoknak mond külön köszönetet a bizottság.

Végül értesíti a bizottság a közönséget, hogy aki önként óhajt még fehérneműt juttatni a katonáknak, a Vörös-Kereszt kórházban azt elismervény ellenében átveszik és a bizottság pótlólag fogja azt Budapestre szállítani.

NAPI HIREK

— A hatósági temetkezési intézetről. Makó városa az első az országban, amely életbeléptette a hatósági temetkezést s már az első napok eredményei mutatják, hogy mily óriási szükség volt erre az intézményre. Csak most látja mily óriási drágítást vittek véghez a kegyelet vámszedői, a temetkezési vállalatok. Most látjuk csak, hogy azért kellett családoknak anyagi romlásba jutni, hogy a sors keze rájuk nehezedett egy halálesettel. Azért, mert a temetkezési vállalkozásoknak horribilis haszon jutott. A hatósági temetkezési vállalat megmutatja, hogy hatósági temetkezés mellett a temetési költségek oly csekélyre redukálódnak, ami meg sem közelíti a temetkezési vállalatok tarifáit. Most már csak azt szeretnők, ha a hatóság folytatná áldásos akcióját s nem csak a halálunkat tenné olosabbá, hanem az életünket is.

— A földéaki református pap meghalt spanyol náthában. Földéaki tudósítónk jelenti, hogy Dögei Kálmán a földéaki reformátusok közkedveit lelkésze 37 éves korában spanyol náthában elhunyt.

— Polgári iskolai magánvizsgák. A battonyai községi polgári fiúiskola karácsonyi magánvizsgálataira november 4-ig lehet jelentkezni. Később beérkező folyamodványokat nem fogad el az intézet igazgatósága.

— Örökbefogadás. Egy jó anyagi körülmények között levő nő s vak katona 4 év körüli teljesen szülötlen hadiárva fiút óhajt örökbefogadni. Bejelentést a Hadigondozó Népiroda fogad el a vármegyházán.

— Az Ipartestületből. Férfi szabó iparosok, kik a multi cérnaelosztásnál fehér cernát is kaptak, ha nem használhatják, úgy hétfőn este fekete cernára becserejlük az ipartestületi órák alatt. A női szabó iparosok kedden este ugyancsak a hivatalos órák alatt kapják meg a központi cernájukat. Ipartestületi elnökség.

— A tenyésztésre vásárolt simmerthali tehének közül még megmaradt három darab vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza udvarán tartandó árverésen el fog adatni. A tehének fajtiszták és hasasok — kettő tenyésztésre alkalmas, egy pedig vak, levágásra adatik el.

— Meghívó. A makói függ. és 48. párt százaz végrehajtó bizottság tagjait f. hó 27-én ma vasárnap délután 3 órakor a III-ik olvasó kör helyiségében (sörcesszarnok épület) tartandó fontos értekezletre meghívja az elnökség.

— Értesitem azon egyéneket, akik nálam vennék fel utalvány alapján a rumot, mindaddig, még azt meg nem kapom, szíves türelmüket kérem. Arumot mihelyst megkapom, ezen lapban hirdetni fogom. Érdeky József, vendéglős.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Kiss Lajos Jóó Máriával, Takács Lajos János Fúrge Etellel. Elhaltak: Butyka Zsigmondné Nyiszter Rozália 49 éves, Özv. Görbe Istvánné Székely Rozália 75 éves, Özv. Szabó Mihályné Igaz Katalin 70 éves, Barta János 67 éves, Boros Imre 32 éves, Boncz József 53 éves, Takács Terézia 25 éves, Biró Rozália 4 éves.

— Ha igazán szép üde természetes arczint óhajt rövid pár nap alatt, úgy hámlaszsa le eldurvult nyári napsütötte szeplős arcbrét a kozmetikában. Rádai-utca 49.

Halálos vasuti szerencsétlenség Battonyán.

Egy orosz fogságból visszatért magyar katona tragédiája.

Halálos végű szerencsétlenség történt tegnap Battonyán. Egy szegény fogságból hazatért katonát ért itthon utól a szörnyű halál. A vonat kerekai alatt lelte szörnyű halálát a hős katona, akit elkerült a haretéren ezer halál. A rémes szerencsétlenségről következőket jelenti tudósítónk:

Békei József 30 éves battonyai lakos, a 101. gy. e. tizedese, nemrég jött haza orosz fogságból. Két esztendei haretéri szolgálat, majd az orosz fogság nagyon megviselték idegzetét, üldözési mániába esett.

Tegnap a mezőhegyesi határban leugrott a robogó vonatról s eltűnt a pálya mentén. A leugrásnál, amint azt többen látták, semmi baja sem történt. Családja azonban egész nap hiába kerestette.

Ma reggel találták meg holtan az ópécskai tanyáknál. A szerencsétlen embert az éjjel gázolta el egy katonavonat, mely derékban szelte kettő, egy karját s egyik lábát is lemetszette. Holttestét beszállították a halottas házba. Szerencsétlen sorsa mély részvételt keltett mindenfelé a községben.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság

(részvénytőke 6,000.000 korona). Budapest, 1918. október hó.

T. cz.

Ertesítjük Önt, hogy Kővér Lajos urnál volt eddigi ügyünk meg-szünt s folyó év október hó 1-től kezdve főügyünk a Makói Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaságnál helyeztük el. A biztosítással kapcsolatos ügyeiben szíveskedjék a jövőben főügyünk felkeresni, ahol minden irányban tájékoztatást nyer s ahol módjában áll biztosításait a legelőnyösebben elhelyezni.

Amidőn még szíves figyelmébe ajánljuk, hogy kartellen kívül álló társaságunk az élet, tűz, baleset, szavatosság, betörés, lopás, üveg, jég és állatbiztosítási ágazatokat műveli, kérjük a jövőre is szíves jóindulatát s maradunk

teljes tisztelettel
Hungária Általános
Biztosító r.-t.

937

T. cz.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Hungária Általános Biztosító r.-t. makói képviselőt elvállaltuk.

Amidőn kérjük, hogy biztosítási ügyének ellátása körüli szolgálatainkat igénybe venni szíveskedjék. Biztosítjuk arról, hogy erre vonatkozó megbízásait mindenkor a legméltányosabban fogjuk teljesíteni, Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság

kartellen kívül

a következő biztosítási-ágazatokat műveli: élet, tűz, baleset, betörés, szavatosság, állat, jég, üvegbiztosítás. Bármily biztosításra volna tehát szüksége, igényeit minden tekintetben kielégíthetjük.

Teljes tisztelettel

938

Makói Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság mint a Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság főügynöksége.

Az Est

minden este kapható a „Makói Független Ujság” nyomdájában, (Szegedi-utca 1.) vagy a főtéri elárusítóknál.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadó

IRITZ MIKSÁNÁL.

Hordókat

— minden nagyságban vesz — Iritz Sámuel özv. cég.

REGENY

A patakmalom tündére.

Mindea leg fentartva.

Irta: Tölgyessy Mihály

— Ön engem meg akar leckéz-
tetni? kiáltá. Ezt nem türom! Eh-
hez nincs is joga!

Ön mint elmeorvosi szaktekintély
arra lett meghíva, hogy jó pénzért
oly bizonyítványt állítson ki, ami-
lyenre szükségünk van!

Önök csakis ez lehet feladata.
Ezen túlmennie nem szabad s nem
is engedem.

— Igen sajnálom, tisztelt nagy-
sád, de én ezt a bizonyítványt nem
vagyok hajlandó kiállítani — ezért
az árért. Szükség esetében vissza-
lépek az alkutól s a kapott előle-
get rögtön visszafizetem.

Etelka merően bámult rá. Az
orvos kijelentése a legnagyobb me-
gütközést, sőt megdöbbenést keltet-
te benne. Egy percig maga elé
mereszté tekintetét! Átlátta, hogy
kényszerhelyzetbe jutott! Annyira
belement már ebbe a dologba, hogy
lehetetlen visszafordulnia. Török,
szakad, de tovább kell menni a
megkezdett uton. Am, honnét ve-
gyen hamarosan más orvost? Es ha
ezt nélkülözi, nem fogja-e őket föl-
jelenteni?

Etelka átlátta, hogy borzasztó
helyzetbe jutott, amelyből csak úgy
szabadulhat ki, ha megadja magát.
— Mennyit kíván tehát? kérde
Faludytól.

— A százezer forintot még leg-
alább ötvénezer forinttal meg kell
pótolni.

— Ön meg van bolondulva! pat-
tant fel Etelka.

— A kegyed kedves sógornője
csak így lesz bolond! jelenté ki
Faludy.

— Kikérem magamnak, hogy öt
igy nevezze? Ó Gyárfás Ilonka és
semmi egyéb.

— Hehel nevetett Faludy. Egy
közönséges Gyárfás Ilonkánál, aki
— mint mondani szokás — se inge,
se galléra — nem szokás százezer
forintot kockáztatni. Nagyon jól
tudom én azt!

— Igen! Százezer forintot koc-
kázthatok, de többet nem!

— A Lorántffy-család többet
elbir.

— Igen! emelte föl fejét Etelka
büszkén. Megbirunk egy milliót is,
ha kell. De attól függ, milyen a
szolgálat, amiért fizetünk.

— Nos, viszonzá Faludy, ha
önök ezért a szolgálatért százezer
forintot akarnak kockáztatni, ez
arra mutat, hogy ez a szolgálat
önökre nézve nagyon is fontos és
értékes lehet.

Etelka meg volt fogva.

(Folyt. köv.)

Táncztanítási felhívás.

Tisztelettel értesitem az igen-
tisztelt szülőket és gyámokat,
hogy az őszi idényre a
táncztanítást november 4-én
megkezdem. Tanítani fogom a
legrégebb táncoktól kezdve a leg-
moderenbbeket. Tehát akik gyer-
mekeiket taníttatni óhajtják, ez
ideig sziveskedjenek nálam be-
ratkozni a Baresai-utcában levő
Érdeki-féle táncsteremben min-
dennap délután 3. órától 5-ig,
vagy a Majláth-utca 4. számú
lakásomban egész nap. Beesés
pártfogásukat kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

Tóth Antalné

okl. táncztanító.

Vadász fegyver-agy

készítést, fegyver, gramofon
és varrógép javítást vállal

Jáksó Ádám

műszerész. Deák Ferenc-u. 10.
Ugyanott egy fiu tanulónak fel-
vétetik. 911

Egy jó házból való fiu
tanulónak
felvétetik.

Fodor István

esztergályosnál, Szent János-tér
3. szám. 935

Eladó ház.

A kisbécsi-utca 21. szám alatti
házam szabadkézből eladó. Érte-
kezni lehet

Szabó Istvánné

tulajdonossal Kigyó-utca 2. sz.
alatt. 933

Egy jó gyalupad
karban levő gyalukkal együtt
különbféle ELADÓK. — Megtekinthető
TÖRÖK SÁNDORNÉNÁL Kelemen-
hid, Sas-utca 8. uj szám a. 934

ELADÓ

egy „Mignon“ írógép, egy bizton-
sági kassza, egy „Primusz“ pet-
róleumfűző

Balás Árpád 547

gyógyszerésznél
Makó, Szt. István-tér.

Két kisasszonyt

FELVESZ IRITZ SÁMUEL
ÖZV. CÉG.

Felest

keresek, aki hagymatermesz-
téshez ért. Jelentkezni lehet

FÁBRI PÉTERNÉL

Nagylakon. 846. h. sz. 939

ELADÓ FÖLD.

10 és fél hold föld a dái
püspöki földből, melyen az utász-
ház van, eladó.

GRÜNSTEIN MÁRK

Szent János-tér 7. 936

Eladó

Apaffy utca 9. szám alatt, az új
kórház mellett egy toló rendszerű
300 kgrmmos mázsa, 1 káposz-
táskád és 5 darab 10 hónapos
malac. 940

Eladó ház.

A Hédeváry-utca 7. számú sarok-
ház, mely négy utcai szobából, élés
tárból és két konyhából áll, eladó.
Ertekezni a déli órák alatt a tulaj-
donossal lehet. 946

A ref. ó-tetőben színes
téglaépült
családi sirbolt
eladó.

Felvilágosítást a csász ad.

KIADO FÖLD.

14 katesztrális hold szán-
tóföld az obébai határban gabo-
na, kukorica vagy hagymater-
melésre hasznóberbe kiadó.
Ertekezni lehet

Tamás Mihálnál

Aradi-u. 81. szám. 902

Eladó ház.

Özv. Szabó Mihálné tulajdo-
nát képező Mikócsa-utca 20. szá-
mu ház, haláleset miatt azonnal
eladó és elfoglalható.

Ertekezni lehet Ardics-utca 20.
szám alatt 941

Király Jánosnéval.

Felvétetik

egy pincemester,
egy pince munkás,
egy tanyás
és két kocsis 887

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, májfoltos, mitesseres, pattanásos
arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öre-
gedő, petyhüdt arcot simává, üdévé tesz

Vibrációs svéd

arcmasszázs.

Archámlasztást a legideálisabb és legteké-
letesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini
professor módszere után. A legkittünőbb arc-
ápoló krémek, puderek stb. kaphatók. Arc-
ápolás és zománcozás jutányos bérletben.
Diszkrét kezelést házilag végzek.
Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Müller Adolfné 889

okl. kozmetikus.

A verebesi és bánomi szőlőben
szőlő-, gyümölcs- és pusztá-
földek eladók.

Ertekezni lehet
Iritz Miksával.

Vas-, szerszám- és vasalásárúk

gazdasági gépek, varrógépek,
kerékpárok, darálómalmok,
mérlegek, mindennemű gép-
részek, új igáskocsik, lószers-
számok, kovácsszerszámok
a legelőnyösebb arban beszerezhetők
Mezőgazdasági Kereskedelmi Rész-
vénytársaságnál, Makó, Böhm-ház.